DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

23. september 2004 *

I sag C-150/03 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i Domstolens statut,

iværksat den 31. marts 2003,

Chantal Hectors, Mont-sur-Rolle (Schweiz), ved avocats G. Vandersanden og L. Levi, og med valgt adresse i Luxembourg,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Europa Parlamentet ved H. von Hertzen og J.F. de Wachter, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

* Processprog: fransk.

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne C. Gulmann, J.-P. Puissochet (refererende dommer), J.N. Cunha Rodrigues og N. Colneric,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Mugica Arzamendi,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. februar 2004,

efter at parterne har afgivet indlæg,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet 11. marts 2004,

afsagt følgende

Dom

1 C. Hectors har ved appellen nedlagt påstand om ophævelse af dom afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 23. januar 2003 i sagen Hectors mod Parlamentet (sag T-181/01, Sml. Pers. I-A, s. 19, og II, s. 103, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten ikke gav Hectors medhold i hendes påstand dels om annullation af afgørelserne truffet af ansættelsesmyndigheden for kontraktan-

sættelser (herefter »AHCC«) om udnævnelse af B i stillingen som nederlandsksproget fuldmægtig i gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og Europæiske Demokrater ved Europa-Parlamentet (herefter »PPE-DE-Gruppen«), og hvorved C. Hectors' ansøgning om stillingen ikke blev efterkommet samt afslaget på hendes klage (herefter »de omstridte afgørelser«), dels om, at Parlamentet tilpligtes at betale hende erstatning.

Retsforskrifter

2 Artikel 2 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne (herefter »vilkårene«) bestemmer følgende:

»Ved midlertidigt ansat forstås i disse ansættelsesvilkår:

[...]

c) den, der ansættes for at assistere en person, der udfører et i henhold til traktaterne om oprettelse af et fælles Råd og en fælles Kommission for De Europæiske Fællesskaber fastsat hverv, en valgt formand for en af Fællesskabernes institutioner eller et af des organer, eller en valgt formand fra en af de politiske grupper ved Europa-Parlamentet, og som ikke er udvalgt blandt Fællesskabernes tjenestemænd

[...]«

3 Vilkårenes artikel 11 bestemmer blandt andet, at artikel 11-26 i vedtægten om rettigheder og pligter for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter »vedtægten«) finder tilsvarende anvendelse på midlertidigt ansatte, samt at de individuelle afgørelser, der angår en midlertidigt ansat, bekendtgøres i henhold til de i vedtægtens artikel 25, stk. 2, fastsatte betingelser.

4 De interne bestemmelser om ansættelse af tjenestemænd og øvrige ansatte og overgang fra en kategori eller til en tjenestegruppe, vedtaget af Parlamentets Præsidium den 15. marts 1989 (»regulativ af 15. marts 1989«), fastsætter blandt andet:

»Afsnit II. Midlertidigt ansatte

[...]

Artikel 8

Midlertidigt ansatte i en politisk gruppe ansættes på grundlag af forslag fra en ad hoc-komité, som udpeges af den myndighed, som har kompetence til at indgå ansættelseskontrakter, og som omfatter et medlem valgt af Personaleudvalget.

Artikel 9

Meddelelser om ledige stillinger i en politisk gruppe offentliggøres i institutionen og uden for denne. Efter at have gennemgået ansøgerens akter opstiller ad hoc-

komitéen på grundlag af de kriterier, som den pågældende politiske gruppe har fastsat i overensstemmelse med de gældende bestemmelser med henblik på at beskrive den ledige stilling, listen over de kandidater, der opfylder de administrative betingelser, som er fastlagt i stillingsopslaget. Denne liste sendes til den myndighed, der har kompetence til at indgå ansættelseskontrakter.«

5 I henhold til punkt 5 og 6 i dokumentet fra generalsekretæren for PPE-DE-Gruppen af februar 2000, som var benævnt »Ansættelsesprocedure« (herefter »dokument om ansættelsesproceduren ved PPE-DE-Gruppen«) bestemmer følgende:

»5. Gennemførelsen af ansættelsesproceduren påhviler en udvælgelseskomité, bestående af en formand, der normalt er leder af den pågældende afdeling, mindst to medlemmer af gruppens sekretariat, som mindst skal tilhøre samme lønklasse eller en højere lønklasse end den, hvori ansøgeren skal udnævnes, en repræsentant for gruppens Personaleudvalg og en repræsentant for Parlamentets Personaleudvalg. Udvælgelseskomitéens formand påser, at procedurerne ifølge bilagene overholdes. Udvælgelseskomitéen skal i henhold til bilagene udarbejde de skriftlige og mundtlige prøver, den krævede beståelseskarakter, antallet af ansøgere på en egnethedsliste samt listens varighed.

6. I alle de tilfælde, hvor en normal og fuldstændig procedure er blevet afsluttet, tilstiller udvælgelseskomitéen gruppens formand listen over de bestående ansøgere, og antallet af opnåede point. Skal kun én stilling besættes, vælger gruppens formand en af de tre første ansøgere på listen. Skal to stillinger besættes, vælger formanden blandt de fem første ansøgere.«

Sagens baggrund

6 De faktiske omstændigheder, som ligger til grund for tvisten, er i den appellerede doms præmis 5-16 beskrevet således:

»5 En bekendtgørelse om ledig stilling med henblik på ansættelse af en nederlandsk midlertidigt ansat er blevet offentliggjort af PPE-DE-Gruppen i oversigten over Parlamentets stillingsopslag nr. 14/2000 vedrørende tidsrummet 29. maj-14. juni 2000.

6 I stillingsopslaget hedder det:

»Gruppens ansættelsesmyndighed har besluttet at indlede en udvælgelsesprocedure med henblik på besættelse af en stilling som nederlandsksproget fuldmægtig eller sekretær (M/F) i lønklasse A8 eller A7/A6 (midlertidigt ansat).

[...]

Arbejdet:

Planlægning og undersøgelser under de overordnedes myndighed i forbindelse med arbejdet ved PPE-DE-Gruppen. Arbejdet kræver evne for gruppesamarbejde.

Kvalifikationer og nødvendige kundskaber:

— Ansøgerne skal have bestået en universitetseksamen eller have en tilsvarende faglig erfaring af mindst samme omfang.

— Grundigt kendskab til Den Europæiske Unions institutionelle opbygning og dens virksomhed.

— Evne til på grundlag af almene instrukser at udføre planlægnings-undersøgelses- og redaktions opgaver.

— Beherskelse af et af Den Europæiske Unions officielle sprog og gode færdigheder i et andet af disse sprog.

Særlige betingelser:

Med henblik på arbejdsopgavernes udførelse kræves:

— Beherskelse af nederlandsk og gode færdigheder i tysk og fransk eller engelsk. Færdigheder i andre fællesskabssprog vil blive taget i betragtning.

— Godt kendskab til EU-institutionernes opbygning og virksomhed.

— Viden om/og opfølgning af målsætningerne for PPE-DE-Gruppens program og virksomhed og for fællesskabspolitikken. Der vil blive taget særlig hensyn til kendskab til Fællesskabets landbrugspolitik og/eller faglige erfaring på dette område.

— Godtgjort faglig erfaring på to år indebærer ansættelse i lønklasse A7/A6.«

7 Dette stillingsopslag blev også offentliggjort i flere nederlandske dagblade.

8 Ved skrivelse af 21. juni 2000 indgav sagsøgeren ansøgning til den omtvistede stilling. Ansøgningen blev fremmet til bedømmelse.

9 Sagsøgeren deltog i udvælgelsesprøvens skriftlige del den 9. oktober 2000 og i den mundtlige del den 19. oktober 2000.

10 Ad hoc-komitéen, der er henhold til artikel 8 i regulativ af 15. marts 1989 fungerede som udvælgelseskomité, udarbejdede som fastsat i punkt 5 i

dokumentet om ansættelsesproceduren ved PPE-DE-Gruppen (herefter »udvælgelseskomitéen«), den 19. oktober 2000 sin rapport vedrørende besættelsen af den omtvistede stilling. I rapporten angaves blandt andet følgende:

»Udarbejdelse af egnethedslisten

Udvælgelseskomitéen har efter afslutning besluttet at opføre følgende ansøgere på egnethedslisten:

— Chantal Hectors (83,50 points)

— L. (73,50 points)

— M. B. (65,25 points)

I henhold til artikel 9 i regulativ af 15. marts 1989 tilkommer det PPE-DE-Gruppen, som er bemyndiget til at indgå kontrakter om midlertidig ansættelse, at beslutte, hvilken ansøger der skal vælges til den pågældende stilling.«

11 Den 7. november 2000 deltog hver af de tre bestående ansøgere i en samtale med fire medlemmer af den nederlandske delegation i PPE-DE-Gruppen.

12 Den 22. november 2000 meddelte udvælgelseskomitéens formand sagsøgeren, at hun var opført på egnethedslisten.

13 Da sagsøgeren ikke havde modtaget nogen yderligere oplysninger vedrørende følgerne af den pågældende ansættelsesprocedure, tilskrev hun den 16. januar 2001 udvælgelseskomitéens formand.

14 Udvælgelseskomitéens formand meddelte ved skrivelse af 31. januar 2001 sagsøgeren, at B var blevet valgt. Han oplyste desuden følgende i skrivelsen:

»De opnåede for de mundtlige og skriftlige prøver henholdsvis den 9. og 19. oktober 83,5 point (af 100 points). De er derfor opført på første plads på egnethedslisten.

Udvælgelseskomitéen har som vanligt fremsendt de tre bedste ansøgeres navne til gruppens formand; formanden har truffet ovennævnte afgørelse.

Jeg skal for god ordens skyld henvise til følgende bestemmelser:

I henhold til artikel 9 i regulativ af 15. marts 1989 tilkommer det den myndighed for PPE-DE-Gruppen, der er bemyndiget til at indgå ansættelseskontrakter om midlertidig ansættelse, at vælge den ansøger, der skal ansættes i den pågældende stilling.«

15 Den 11. april 2001 indgav sagsøgeren klage over afgørelserne, dels vedrørende udnævnelsen af B, dels afslaget på sagsøgerens ansøgning. Sagsøgeren anførte i klagen blandt andet følgende:

»Ved skrivelse af 31. januar 2001 har udvælgelseskomitéens formand meddelt mig, at udvælgelseskomitéen har opført mig på første plads på egnethedslisten over de bestående ansøgere (med 83,5 points af 100), men at PPE-DE-Gruppen har udnævnt B i den ledige stilling. Denne afgørelse indeholdt ingen begrundelse og oplyste ikke, hvorfor egnethedslistens rækkefølge var blevet fraviget.

Det er min opfattelse, at når en ansættelsesmyndighed beslutter at anvende en udvælgelsesprøve for at besætte en bestemt stilling, der også kan være midlertidig, fremgår det af praksis ved Retten i Første Instans, at ansættelsesmyndigheden er forpligtet til at respektere udvælgelsesprøvens resultater, og rækkefølgen i den egnethedsliste, som er udfærdiget af udvælgelseskomitéen, medmindre der foreligger usædvanlige forhold, som er behørigt begrundet, og som gør det muligt at gøre en undtagelse herfra.«

16 Ved skrivelse af 28. maj 2001 afslog formanden for PPE-DE-Gruppen denne klage. I afslaget anførtes blandt andet følgende:

»Jeg har taget hensyn til alle Deres bemærkninger og betragtninger. Jeg skal dog henvise til vedtægtens artikel 30, hvorefter ansættelsesmyndigheden udpeger en udvælgelseskomité til hver udvælgelsesprøve. Komitéen opstiller en liste over egnede ansøgere og ansættelsesmyndigheden udvælger fra denne liste den af de ansøgere, som skal besætte de ledige stillinger. Der er således slet ikke tale om, at ansættelsesmyndigheden er forpligtet til at respektere rækkefølgen i egnethedslisten.

Under disse omstændigheder er det klart, at deres klage er uholdbar og må afvises.«

Sagen ved Retten og den appellerede dom

7 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 6. august 2001 anlagde Chantal Hectors sag med påstand om annullation af de omstridte afgørelser.

8 Til støtte for annullationssøgsmålet påberåbte sagsøgeren sig et anbringende om en mangel i form af tilsidesættelse af begrundelsespligten, samt fire realitetsanbringender, for det første om et åbenbart urigtigt skøn og en retlig fejl, tilsidesættelse af tjenestens interesse og tilsidesættelse af vilkårenes artikel 12, og for det andet om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 29 og 30, en tilsidesættelse af meddelelsen om ledig stilling og tilsidesættelse af princippet om »patere legem quam ipse fecisti«, for det tredje om tilsidesættelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder, og for det fjerde en tilsidesættelse af princippet om omsorgspligt. Sagsøgeren hævdede desuden, at disse ulovligheder havde pådraget hende en økonomisk og ikke-økonomisk skade, der berettigede hende til erstatning.

9 I den appellerede dom frifandt Retten sagsøgte i det hele, da samtlige af sagsøgerens anbringender fandtes at være ugrundede.

10 Retten antog vedrørende det første anbringende om en tilsidesættelse af begrundelsespligten i den appellerede doms præmis 35-46, at afgørelsen om ikke at efterkomme sagsøgerens ansøgning var tilstrækkeligt begrundet, eftersom sagsøgeren var blevet underrettet om udvælgelsesprocedurens faser og altså om de betingelser, der var afgørende for procedurens lovlighed. Retten fandt, at udnævnelsen af B, som ikke krævede nogen særlig begrundelse, var en del af den første afgørelse, og derfor også var tilstrækkelig begrundet.

11 Retten henviste til støtte herfor i den appellerede doms præmis 36 og 37 til, at AHCC ved afgørelser vedrørende et valg mellem flere ansøgere er undergivet en begrundelsespligt, i hvert fald på det stadium, hvor en klage, der er indgivet af den afviste ansøger, afvises (Rettens dom af 3.3.1993, sag T-25/92, Vela Palacios mod ØSU, Sml. II, s. 201, præmis 22, og af 26.1.1995, sag T-60/94, Pierrat mod Domstolen, Sml.Pers. I-A, s. 23, og II, s. 77), og at rækkevidden af denne begrundelsespligt i hvert enkelt tilfælde måtte vurderes ud fra den konkrete sags omstændigheder.

12 Heraf fulgte dels, at i henhold til artikel 6 i dokumentet om ansættelsesproceduren ved PPE-DE-Gruppen, at gruppens formand i sin egenskab af AHCC, når en enkelt stilling var ledig, kunne vælge en af de tre første ansøgere på den egnethedsliste, der var udfærdiget af udvælgelseskomitéen, hvis opgave er at fremsætte forslag. Retten fastslog herefter, at ansættelse af en midlertidigt ansat ved en politisk gruppe ved Parlamentet i henhold til vilkårenes artikel 2, litra c), i særlig grad forudsætter en gensidig tillid.

13 Retten udledte heraf i den appellerede doms præmis 41-45, at for så vidt angår en stilling som midlertidigt ansat ved en politisk gruppe i Parlamentet, med hensyn til hvis besættelse gruppens ledelse har fuld frihed til at vælge en af ansøgerne på egnethedslisten, kunne begrundelsen kun vedrøre spørgsmålet, om de betingelser, som kræves opfyldt for, at udnævnelsesproceduren har været forskriftmæssig, er blevet overholdt. Retten fastslog, at disse oplysninger imidlertid allerede var blevet meddelt sagsøgeren, først ved skrivelse af 31. januar 2001 fra udvælgelseskomitéens formand og dernæst ved skrivelse af 28. maj 2001 fra formanden for PPE-DE-Gruppen, hvorved sagsøgerens klage blev afvist.

14 For så vidt angår det andet anbringende fastslog Retten i den appellerede doms præmis 65-78, at formanden for PPE-DE-Gruppen i sin egenskab af AHCC ikke havde anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved ikke at efterkomme sagsøgerens ansøgning, men B's ansøgning, hvorfor der ikke forelå nogen tilsidesættelse af tjenestens interesse eller af vilkårenes artikel 12, stk. 1.

15 Retten påpegede, at AHCC ved ansættelse af midlertidigt ansatte råder over et noget videre skøn end ansættelsesmyndigheden for tjenestemænd, som ikke er forpligtet til at overholde den nøjagtige rækkefølge af ansøgerne på egnethedslisten. Herved fandt Retten, at gruppens formand var berettiget til under udøvelse af sit frie valg af den ansøger, der skulle ansættes, navnlig at tage hensyn til den faglige erfaring hos de ansøgere, der var fundet egnede til at bestride den pågældende stilling.

16 Retten fastslog desuden, at AHCC ikke havde overskredet grænserne for sin særdeles vide skønsbeføjelse ved at fastslå, at B rådede over en tilstrækkelig erfaring med de europæiske spørgsmål, ligesom B ansås for at have større erfaring med EF's landbrugspolitik end sagsøgeren, selv om denne i de skriftlige prøver havde opnået bedre karakterer.

17 Retten forkastede ligeledes sagsøgerens tredje anbringende i den appellerede doms præmis 93-107.

18 Retten fastslog vedrørende den hævdede tilsidesættelse af vedtægtens artikel 29 og 30, at midlertidigt ansattes ansættelsesprocedure henhørte under vilkårenes relevante bestemmelser og de interne gennemførelsesbestemmelser hertil, som var vedtaget af Parlamentet, men ikke under vedtægtens regler om ansættelse af tjenestemænd.

19 Retten fandt, at den omstændighed, at der i klageafvisningen, samt i skrivelsen af 14. juni 2001 fra Parlamentets formand til formanden for udvalget vedrørende ansættelsen af midlertidigt ansatte ved de politiske grupper, henholdsvis blev henvist til vedtægtens artikel 30 og til ansættelse af midlertidigt ansatte »i henhold til samme

procedure som indført for ansættelse af tjenestemænd«, ikke gjorde det muligt at fastslå, at de pågældende vedtægtsbestemmelser finder anvendelse på midlertidigt ansatte.

20 For så vidt angår samtalerne mellem de nederlandske delegationsmedlemmer og ansøgerne på egnethedslisten, som ifølge sagsøgeren var i strid med såvel vedtægtens bestemmelser som Parlamentets interne gennemførelsesbestemmelser, fastslog Retten, at AHCC havde mulighed for at gennemføre sådanne samtaler.

21 Retten fandt nemlig, at denne mulighed, som hverken er udelukket i bestemmelserne i regulativet af 15. marts 1989 eller i dokumentet om ansættelsesproceduren ved PPE-DE-Gruppen, følger af det særdeles vide skøn, som AHCC råder over ved tilrettelæggelsen af udvælgelsesproceduren og gennemførelsen heraf. Denne mulighed, der er i overensstemmelse med kravet om et gensidigt tillidsforhold ved ansættelse af en midlertidigt ansat ved en politisk gruppe i Parlamentet i henhold til vilkårenes artikel 2, litra c), er i øvrigt ikke i strid med vedtægtens bestemmelser om ansættelse af tjenestemænd, eftersom disse ikke finder anvendelse på midlertidigt ansatte.

22 Retten antog vedrørende anbringendet om, at gruppens formand angiveligt ikke havde sammenlignet ansøgernes kvalifikationer, at vedrørende Parlamentets påstande, hvorefter AHCC havde truffet afgørelse på grundlag af udvælgelseskomitéens udtømmende rapport, ansøgernes akter og den nederlandske delegations anbefaling, samt med hensyn til at der ikke forelå noget bevis eller indicium fra sagsøgeren, som kunne støtte dennes argumentation, kunne det ikke fastslås, at AHCC alene havde accepteret nævnte delegations forslag uden at foretage den nævnte sammenligning.

23 Retten fandt endelig, at AHCC også havde et frit valg ved tilrettelæggelsen af udvælgelsesproceduren og dennes gennemførelse, herunder også vedrørende de forhold, som sagsøgeren havde fremført om afholdelsen af samtalen med den nationale delegation, nemlig det forhold, at Personaleudvalgets medlem ikke deltog heri, eller det forhold, at der efter samtalen ikke blev udarbejdet noget referat eller nogen begrundet rapport herover. Der var således ikke tale om væsentlige formkrav, som havde haft afgørende indflydelse på ansættelsesprocedurens forløb.

24 Retten fastslog vedrørende det fjerde anbringende om en tilsidesættelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i den appellerede doms præmis 117-125, at sagsøgeren ikke havde været i stand til at godtgøre en formodning om, at der forelå direkte eller indirekte forskelsbehandling, hvorfor det ikke påhvilede sagsøgte at bevise, at princippet om ligebehandling af mænd og kvinder ikke blev tilsidesat. Det eneste forhold, som Chantal Hectors fremførte til støtte for dette anbringende, nemlig at hun på tidspunktet for de pågældende omstændigheder var gravid i sjette måned — hvilket den nederlandske delegation var blevet oplyst om — kan imidlertid ikke give anledning til en formodning om forskelsbehandling.

25 Retten fandt i øvrigt, at AHCC under alle omstændigheder ikke havde tilsidesat princippet om ligebehandling af mænd og kvinder, eftersom den ikke havde anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved at efterkomme B's ansøgning.

26 Retten fastslog vedrørende det femte anbringende i den appellerede doms præmis 131-135, at AHCC ikke havde tilsidesat sin omsorgspligt. Retten påpegede, at de eventuelle grænser for de krav, der følger af denne forpligtelse, ikke hindrer administrationen i at træffe de ansættelsesforanstaltninger for tjenestemænd og ansatte, som den finder nødvendige i tjenestens interesse.

27 Retten fandt, at under hensyntagen til det særdeles vide skøn, som AHCC råder over ved vurderingen af denne interesse ved ansættelsen af midlertidigt ansatte, kunne det alene efterprøves, om nævnte ansættelsesmyndighed havde holdt sin inden for rimelige grænser og ikke anvendt sin skønsbeføjelse »åbenbart fejlagtigt«. Da Parlamentet ifølge Retten ikke havde anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved ikke at udnævne Chantal Hectors i den pågældende stilling, fandtes B's udnævnelse at være i tjenestens interesse, således at sagsøgerens interesser ikke kunne gå forud for tjenestens.

28 Retten forkastede endelig erstatningspåstandene. Retten fastslog, at det fremgik af undersøgelsen af annullationspåstandene, at sagsøgeren ikke havde godtgjort de ulovligheder, som AHCC skulle have begået.

Parternes påstande

29 Appellanten har i appelsagen nedlagt påstand dels om ophævelse af den appellerede dom og de omstridte afgørelser, dels om, at Parlamentet tilpligtes at betale hende en erstatning på 60 554,70 EUR med forbehold for en forhøjelse, samt at afholde hendes udgifter i forbindelse med sagen i første instans og i appelsagen.

30 Parlamentet har påstået appellen forkastet.

Appellen

31 Appellanten har til støtte for appellen hovedsagelig fremført fire anbringender, det første om tilsidesættelse af principperne om lovlighed, om retssikkerhed og om overholdelse af procedurekrav, det andet om tilsidesættelse af begrundelsespligten og det tredje om tilsidesættelse af vilkårenes artikel 12 og begrebet tjenestens interesse. Det fjerde tager sigte på tilsidesættelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder.

Anbringendet om en tilsidesættelse af begrundelsespligten

Parternes argumenter

32 Appellanten har foreholdt Retten, at den tilsidesatte begrundelsespligten ved ikke at have sanktioneret den manglende begrundelse fra AHCC. Denne er forpligtet til særligt at begrunde sin afgørelse, når den fraviger den rækkefølge, som er fastsat af en udvælgelseskomité på en egnethedsliste over ansøgere til en stilling som midlertidigt ansat.

33 Ifølge appellanten fremgår nævnte forpligtelse klart af retspraksis, navnlig af dommen af 9. juli 1987, Hochbaum & Rawes mod Kommissionen (forenede sager 44/85, 77/85, 294/85 og 295/85, Sml. s. 3259), af dommen i sagen Pierrat mod Domstolen (præmis 38 og 39), og af dommen af 20.2.2002, Roman Parra mod Kommissionen (sag T-117/01, Sml. Pers. I-A, s. 27, og II, s. 121, præmis 31). I henhold til denne retspraksis skal AHCC give en særlig begrundelse, som er

grundigere end en generel begrundelse eller henvisning til procedurens lovlighed. For så vidt angår appellanten burde AHCC særligt have begrundet sin afgørelse, eftersom appellanten i sin klage havde oplyst, at hun var opført på en førsteplads på egnethedslisten, og at den foretrukne ansøger havde opnået et ringere resultat end hende.

34 Appellanten hævder også, at det forhold, at der skal bestå et gensidigt tillidsforhold mellem den, der skal ansættes midlertidigt, og medlemmerne af den politiske nationale gruppe, er irrelevant for AHCC's forpligtelse til at give en særlig begrundelse.

35 Parlamentet har fremhævet, at dommene i sagen Hochbaum & Rawes mod Kommissionen og i sagen Pierrat mod Domstolen er irrelevante, eftersom de vedrørte andre situationer, nemlig for førstnævntes vedkommende en forfremmelsesprocedure, behæftet med flere formelle mangler, og for den anden doms vedkommende en afgørelse for ansættelsesmyndigheden, hvorved denne havde ansat en person, som ikke var opført på egnethedslisten.

36 Parlamentet tilføjer, at i nærværende sag bestemte de interne regler for PPE-DE-Gruppen udtrykkeligt, at AHCC kan vælge en af de tre første ansøgere på egnethedslisten, hvorfor begrundelsen for den trufne afgørelse i sagen alene kan vedrøre overholdelsen af de retlige betingelser, som er afgørende for udnævnelsesprocedurens lovlighed, hvilket Retten i den appellerede dom med føje har fastsat.

37 Parlamentet finder i øvrigt almindeligt antaget, at en utilstrækkelig begrundelse i en klagebesvarelse kan suppleres af forklaringer afgivet under en retssag. Parlamentet har således for Retten anført, at udnævnelsen af B beroede på, at denne rådede over en større erfaring vedrørende EF's landbrugspolitik.

Domstolens bemærkninger

38 I henhold til vilkårenes artikel 11, stk. 3, skal de individuelle afgørelser, der angår midlertidigt ansatte, bekendtgøres i henhold til de i vedtægtens artikel 25, stk. 2, fastsatte betingelser, hvori bestemmes: »Enhver afgørelse, der til træffes i henhold til denne vedtægt om en bestemt person, skal straks meddeles den pågældende tjenestemand skriftligt.«

39 Begrundelsespligten i vedtægtens artikel 25, stk. 2, og for så vidt angår afgørelser efter indgivelse af en klage, pligten ifølge vedtægtens artikel 90, stk. 2, andet afsnit, har til formål at gøre det muligt dels at give afgørelsens adressater oplysninger, der er tilstrækkelige til at fastslå, hvorvidt afgørelsen er korrekt eller behæftet med en mangel, hvorefter dens lovlighed kan anfægtes, dels at gøre det muligt for Domstolen at udøve sin kontrol med hensyn til afgørelsens lovlighed (jf. bl.a. dom af 26.11.1981, sag 195/80, Michel mod Parlamentet, Sml. s. 2861, præmis 22).

40 Som Retten med føje har anført i den appellerede doms præmis 36 og 37, er AHCC ligesom ansættelsesmyndigheden for tjenestemænd forpligtet til at give en begrundelse i hvert fald på tidspunktet for afvisning af en klage indgivet af en forbigået ansøger over afgørelsen om ikke at efterkomme hans ansøgning og/eller over afgørelsen om udnævnelsen af en anden ansøger (jf. bl.a. vedrørende afslag på en tjenestemands ansøgning dom af 9.12.1993, sag C-115/92 P, Parlamentet mod Volger, Sml. I, s. 6549, præmis 22). Rækkeviden af denne begrundelsespligt skal vurderes ud fra den konkrete sags omstændigheder (dom af 13.12.1989, sag C-169/88, Prelle mod Kommissionen, Sml. s. 4335, præmis 9).

41 Retten fastslog i den appellerede dom, at det for AHCC måtte være tilstrækkeligt at begrunde afgørelsen med hensyn til overholdelsen af de retlige betingelser, der er afgørende for udnævnelsesprocedurens lovlighed på grund af den valgfrihed til at

vælge en af ansøgerne på egnethedslisten, som AHCC rådede over. Retten anvendte herved indirekte i den konkrete sag sin praksis vedrørende forfremmelsesproceduren, hvorefter det, når forfremmelsen sker efter valg, er tilstrækkeligt, at begrundelsen for afvisningen af klagen vedrører de retlige betingelser for procedurens lovlighed i henhold til vedtægten (jf. bl.a. dommene i sagen Vela Palacios mod ØSU, præmis 22, og i sagen Roman Parra mod Kommissionen, præmis 27).

42 I denne sag er ansættelsesproceduren for den midlertidigt ansatte ganske vist baseret på AHCC's frie valg efter de interne regler for PPE-DE-Gruppen i punkt 6 i dokumentet om ansættelsesproceduren ved PPE-DE-Gruppen. Ansættelsesproceduren kan dog ikke for så vidt angår begrundelsespligten sidestilles med en tjenestemands forfremmelsesprocedure som omhandlet i vedtægtens artikel 45, som foretages »udelukkende på grundlag af en udvælgelse«.

43 Udvælgelsesproceduren for midlertidigt ansatte som fastsat i reglerne for PPE-DE-Gruppen indebærer en forudgående udvælgelse af ansøgere, deltagelse i mundtlige og skriftlige prøver, udvælgelseskomitéens udfærdigelse af en egnethedsliste på grundlag af nævnte prøver, hvorefter der følger en sammenligning foretaget af AHCC af ansøgernes akter og den af udvælgelseskomitéen udfærdigede liste.

44 AHCC's afgørelse, der principielt er baseret på subjektiv sammenligning, hviler altså også på objektive oplysninger, nemlig en sammenholdelse af ansøgernes akter med de i stillingsopslaget krævede kvalifikationer og en hensyntagen til udvælgelseskomitéens forslag på grundlag af prøvernes resultater.

45 AHCC rådede således over en udtalelse fra udvælgelseskomitéen vedrørende ansøgernes kompetence og egnethed i forhold til de krævede kvalifikationer, hvilken udtalelse skulle give den grundlag for en sammenligning af ansøgernes fortjenester, idet udtalelsen var en del af det materiale, som ACHH lagde til grund for sine egne vurderinger af ansøgerne.

46 Da AHCC imidlertid fraveg udvælgelseskomitéens udtalelse og dermed den rækkefølge, som var baseret på resultaterne af udvælgelsesprøverne, og som var meddelt sagsøgeren, var det ikke muligt for sagsøgeren, på grundlag af en generel begrundelse eller en henvisning til ansættelsesprocedurens lovlighed, at blive bekendt med grundene til, at hun var blevet forbigået.

47 Konkret burde der så meget desto mere være givet en særlig begrundelse i besvarelsen af sagsøgerens klage, eftersom sagsøgeren havde deltaget i en individuel samtale, som ikke oprindeligt var fastsat, ikke havde modtaget nogen oplysning om ansættelsesprocedurens resultat, inden hun selv anmodede herom, og udtrykkeligt i klagen af 11. april 2001 havde henvist til indholdet af egnethedslisten og den deri fastsatte rækkefølge.

48 Det fremgår af de faktiske forhold, som Retten lagde til grund, for det første, at besvarelsen af 31. januar 2001 fra udvælgelseskomitéens formand på sagsøgerens skrivelse af 16. januar 2001 alene indeholdt en redegørelse for den procedure, som AHCC havde fulgt for at foretage sit valg. For det andet indeholdt skrivelsen af 28. maj 2001 fra formanden for PPE-DE-Gruppen, hvorved sagsøgerens klage blev afvist, alene en angivelse af udnævnelsesprocedurens forløb.

49 Det må derfor fastslås, at appellanten under den administrative procedure inden retssagen ikke modtog nogen særlig oplysning vedrørende sin sag, men udelukkende generelle betragtninger vedrørende den fulgte procedure.

50 En total mangel på begrundelse inden et sagsanlæg kan ikke genoprettes af forklaringer, der efterfølgende under søgsmål afgives af AHCC, svarende til ansættelsesmyndigheden for tjenestemænd (jf. i denne retning dom af 7.2.1990, sag C-343/87, Culin mod Kommissionen, Sml. I, s. 225, præmis 15), hvorefter det må konstateres, at AHCC har tilsidesat begrundelsespligten.

51 Retten har derfor begået en retlig fejl, da den i den appellerede doms præmis 41 fastslog, at begrundelsen for afgørelsen om ikke at efterkomme sagsøgerens ansøgning alene kunne vedrøre overholdelsen af de gældende retlige betingelser og efterfølgende i dommens præmis 46 fastslog, at afgørelsen var tilstrækkeligt begrundet. Den appellerede dom må derfor af denne grund ophæves, uden det er nødvendigt at behandle appellantens øvrige anbringender.

Realiteten

52 I henhold til artikel 61 i Domstolens statut kan Domstolen, da sagen er moden til påkendelse, træffe endelig afgørelse vedrørende appellantens påstand om annullation af de omstridte afgørelser og om Parlamentets erstatningspligt.

Påstanden om annullation af de omstridte afgørelser

53 På grundlag af det anførte må det fastslås, at AHCC har tilsidesat den begrundelsespligt, som den var undergivet, eftersom dens besvarelse af appellantens klage ikke indeholdt nogen begrundelse.

54 Heraf følger, at appellantens anbringende om en tilsidesættelse af begrundelsespligten må tiltrædes. Afvisningen af appellantens klage må derfor ligesom de øvrige omtvistede afgørelser annulleres, uden at det er nødvendigt at behandle de øvrige anbringender.

Erstatningspåstanden

Parternes argumenter

55 Appellanten har hævdet at have lidt økonomisk og ikke-økonomisk skade på grund af de påberåbte ulovligheder, som også ifølge appellanten må give hende ret til erstatning. Den økonomiske skade skal bestå i, at hun blev nægtet adgang til den offentlige tjeneste, skønt AHCC var tvunget til at udnævne hende. Appellanten har således fortabt alle de rettigheder og forhåbninger, som er forbundet med en karriere i Fællesskabernes tjeneste. Appellanten har erkendt, at den omstændighed, at man figurer på en egnethedsliste, ikke nødvendigvis indebærer en udnævnelse, men har anført, at hun, henset til sin personlige situation, burde have været udnævnt.

56 Med hensyn til den ikke-økonomiske skade har appellanten anført, at denne blev forvoldt ved den fuldstændigt manglende klarhed ved udnævnelsesproceduren. Da Parlamentet havde afslået at give hende underretning om afgørelserne i forbindelse med ansættelsen og at begrunde afslaget på hendes ansøgning, og da AHCC ikke havde besvaret hendes klage, havde hun været nødsaget til at anlægge sag ved Retten.

57 Appellanten har ved indgivelsen som sagsøger af replik til Retten den 10. december 2001 påberåbt sig et økonomisk tab, som svarer til det vederlag, hun ville have oppebåret, hvis hun var blevet ansat, nemlig 5 055,47 EUR (månedligt vederlag) x 10 (B var blevet ansat i februar 2001), til hvilket beløb skal lægges et månedligt vederlag. Appellanten har krævet 10 000 EUR i erstatning for ikke-økonomisk skade.

58 Parlamentet har gjort gældende, at appellanten ikke har ret til erstatning. AHCC har ikke begået nogen fejl og har givet en tilstrækkelig begrundelse i den pågældende afgørelse, en begrundelse, som i øvrigt er blevet suppleret under retsforhandlingerne ved Retten.

59 Parlamentet har subsidiært henvist til Rettens praksis, hvorefter annullation af den pågældende retsakt udgør en tilstrækkelig oprettelse for tabet (Rettens dom af 21.3.1996, sag T-376/94, Otten mod Kommissionen, Sml.Pers. I-A, s. 129, og II, s. 401, præmis 55, og af 5.12.2000, sag T-136/98, Campogrande mod Kommissionen, Sml.Pers. I-A, s. 267, og II, s. 1225, præmis 68).

60 Parlamentet har desuden lagt vægt på, at appellanten først i replikken fastsatte et beløb for den økonomiske skade, hvilket er i strid med artikel 44, stk. 1, i Rettens procesreglement, eftersom hun ved sagens anlæg havde kunnet fastsætte beløbet, og at appellanten ikke har fremført særlige forhold, der kunne begrunde denne undladelse. Parlamentet henviser herved til dom af 20. september 1990, Hanning mod Parlamentet (sag T-37/89, Sml. II, s. 463, præmis 82).

Domstolens bemærkninger

61 Hvad for det første angår den ikke-økonomiske skade på grund af de omstridte afgørelsers manglende begrundelse må det fastslås, at annullationen heraf i sig selv udgør en rimelig genoprettelse for det tab, som appellanten har lidt i sagen. Denne erstatningspåstand må således forkastes (jf. herved dommen i sagen Hochbaum & Rawes mod Kommissionen, præmis 22).

62 Hvad for det andet angår det påståede økonomiske tab må det fastslås, at appellanten ikke i stævningen til Retten præciserede omfanget heraf, men først fastsatte et beløb i replikken. Appellanten opfyldte derfor ikke kravene i artikel 44, stk. 1, i Rettens procesreglement. Domstolen har ganske vist anerkendt, at i visse

særlige tilfælde, blandt andet når det er vanskeligt at fastsætte det påståede tabs størrelse, ikke er nødvendigt i stævningen at angive tabets nøjagtige størrelse eller størrelsen af den krævede erstatning (jf. bl.a. dom af 14.5.1975, sag 74/74, CNTA mod Kommissionen, Sml. s. 533, på s. 543, og af 28.3.1979, sag 90/78, Granaria mod Rådet og Kommissionen, Sml. s. 1081, på s. 1090). Appellanten har imidlertid i denne sag hverken godtgjort eller hævdet, at der foreligger særlige omstændigheder, der kunne begrunde hendes undladelse af ikke i stævningen at angive tabets størrelse. Påstanden om erstatning for det økonomiske tab kan følgelig ikke påkendes og ikke tages til følge.

63 Det fremgår af det anførte, at erstatningspåstanden ikke kan tiltrædes.

Sagens omkostninger

64 I henhold til procesreglementets artikel 122, stk. 1, træffer Domstolen, såfremt der gives appellanten medhold, og Domstolen selv endeligt afgør sagen, afgørelse om sagens omkostninger. I henhold til samme reglements artikel 69, stk. 2, der i medfør af artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Appellanten har nedlagt påstand om, at Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Parlamentet har ikke fået medhold i det væsentlige i påstandene, bortset fra påstanden om, at appellanten ikke gives medhold i erstatningspåstandene. Som følge heraf pålægges Parlamentet, foruden sine egne omkostninger, at betale alle de omkostninger, som Chantal Hectors har afholdt ved Domstolen, og halvdelen af hendes omkostninger ved Retten.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

1) **Dommen afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 23. januar 2003, Hectors mod Europa-Parlamentet (sag T-181/01), ophæves.**

2) **Afgørelserne fra ansættelsesmyndigheden for kontraktansættelser om dels at udnævne B i stillingen som nederlandsksproget fuldmægtig ved Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og Europæiske Demokrater i Europa-Parlamentet, dels at afslå Chantal Hectors' ansøgning om stillingen annulleres. Tillige annulleres afgørelsen om at afvise hendes klage.**

3) **I øvrigt forkastes appellen.**

4) **Europa-Parlamentet betaler omkostningerne i forbindelse med appelsagen og, foruden sine egne omkostninger, halvdelen af de udgifter, som Chantal Hectors har afholdt ved De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans.**

Underskrifter